Radijo ryšys ir frazeologija

Pasaulyje susitarta vieningai raides ištart žodžiais, tai ir antžeminių objektų kodiniai pavadinimai, orlaivių registracijos ženklai, radijo stočių šaukiniai, aerodromų ir oro uostų kodiniai pavadinimai.

A – alfa	Y – janki	S – siera
B – bravo	J – džuljeta	T – tango
C – čarli	K – kilo	U – juniform
D – delta	L – lima	V – viktor
E – echo	M – maik	Z – zulu
F – fokstrot	N – november	Q – kvebek
G – golf	O – oskar	W – viski
H – hotel	P – papa	X – iksrei
I – indija	R – romeo	

Pvz.: orlaivio registracijos ženklas ir radijo stoties šaukinys
LY-UAK – lima janki juniform alfa kilo (trumpinys: - lima alfa kilo)
Valstybės sienos kirtimo taškas pietvakarinėje dalyje, siena su Lenkija
BOKSU – bravo oskar kilo siera juniform
Aerodromo kodiniai pavadinimai
EYKS – eko janki kilo siera – Kauno Aleksoto aerodromas;
EYKA – eko janki kilo alfa – Kauno tarptautinis oro uostas Karmėlavoje;
EYPR – eko janki papa romeo – Pociūnų aerodromas Prienų rajone;

Radijo ryšio vedimo reikalavimai, rekomendacijos, pavyzdžiai:

į eterį įeiti kai jis laisvas;
nepertraukti ir neužgožti eterio dalyvių frazių;
Laikytis sakiniu struktūros:

- į ką kreipiuosi,
- kas AŠ
- kur AŠ
- ką ketinu daryti.

* tekste naudojami trumpiniai: **Oro laivo vadas (OLV), Skrydžių informatorius (SI), Skrydžių valdymo centras (SVC).**

Eismas aerodromo ratu

OLV Aleksotas LY-UAK, laba diena (rytas, vakaras);
SI L-AK, laba diena, tęskite;
OLV L-AK , prie vakarinio angaro, prašau paleisti variklį.
SI L- AK, paleiskite variklį.
OLV Leidžiu variklį, L-AK.
OLV Aleksotas LY-AK, planuoju skrydžius aerodromo ratu.
SI L-AK rekomenduoju ridenti į parengiamąjį takeliu B (A,C), vėjas 240 laipsnių, 10 mazgų, takas 27.
OLV Takeliu B, takas 27, L-AK.
OLV Aleksotas, L-AK užimti vykdomąjį 27.
SI L-AK 27.
OLV 27, L-AK.
OLV Aleksotas, L-AK startas kairiuoju ratu.
SI L-AK takas laisvas, kairiuoju, savo nuožiūra.
OLV kairiuoju, L-AK.
OLV Aleksotas, L-AK kairio trečiame, užėjimas.
SI L-AK užėjimas savo nuožiūra, tūpti nepraneškit.
OLV Užėjimas savo nuožiūra, L-AK.
OLV Aleksotas L-AK tūptinėje 27, konvejeris (tūpimas).
SI L-AK takas 27 laisvas, konvejeris (tūpimas) savo nuožiūra.
OLV Konvejeris L-AK.

Radijo ryšys skrendant maršrutu

Parengiamasis.
OLV Aleksotas, LY-UAK užimti vykdomąjį 27, planuoju maršrutą Aleksotas – Vilkija – Lekėčiai – Aleksotas.
SI L-AK, takas 27 laisvas.

Vykdomasis.
OLV Aleksotas L-AK pasiruošęs kilti kursu 27.
SI L-AK takas 27 laisvas, startas savo nuožiūra, išėjimą iš skrydžių rato praneškite.
OLV startas, išėjimą iš skrydžių rato pranešiu, L-AK.

Pirmojo posūkio rajone.
OLV Aleksotas, L-AK, palieku aerodromo skrydžių ratą pirmo posūkio rajone, toliau ryšys su Kauno informacija 124,6 .
SI L-AK, iki ryšio.
OLV iki ryšio, L-AK.

Keičiamas radijo dažnis, tęsiamas radijo ryšys.
OLV Kauno informacija, LY-UAK, laba diena. (P.S. Mandagumo ženklas – neprivaloma).
SVC LY-UAK, laba diena, tęskite (pakartokite kas kvietė Kauno informaciją).
OLV LY-UAK, čarli hotel trys du (CH-32) bekasas, pakilau iš Aleksoto, 1000 pėdų pagal QNH 1014, atsakiklis alfa du tūkstančiai (A – 2000) (arba, atsakiklio neturiu), skrendu maršrutu Aleksotas – Vilkija – Lekėčiai – Aleksotas, pagal vizualių skrydžių taisykles, Jūsų kontroliuojamą oro erdvę planuoju apeiti pro Kačerginę.
SVC L-AK, QHN 1016, tęskite skrydį pagal planą, 1500 pėdų arba žemiau, informacijos apie oro erdvės užimtumą šiame rajone neturiu, Vilkiją praneškite.
OLV Tęsiu pagal planą QHN 1016, 1500 pėdų ir žemiau, Vilkiją pranešiu, L-AK.
SVC L-AK.

Virš Vilkijos.
OLV Kaunas informacija, L-AK, Vilkija 1000 pėdų pagal QHN 1016, toliau Lekėčiai.
SVC L-AK, tęskite pagal planą, Lekėčius praneškite.
OLV Lekėčius pranešiu, L-AK.

Virš Lekėčių.
OLV Kaunas informacija, L-AK, Lekėčiai 1000 pėdų pagal QHN 1016, toliau Aleksotas.
SVC L-AK, tęskite pagal planą, Kačerginės traversą praneškite.
OLV Kačerginės traversą pranešiu, L-AK.

Kačerginė sparno gale.
OLV Kaunas informacija, L-AK, Kačerginės traversas 1000 pėdų pagal QHN 1016, palieku Jūsų dažnį, toliau ryšys su Aleksotu 135,5 (ačiū, viso gero).
SVC L-AK, ryšys su Aleksotu 135,5 (viso gero).

Pakeitus radijo ryšio dažnį.
OLV Aleksotas, L-AK.
SI L-AK , Aleksotas, tęskite.
OLV L-AK Kačerginės traversas, 1000 pėdų pagal QHN 1016, artėju kursu 09, planuoju tūpimą Aleksote po 8 minučių, priėjimo sąlygos.
SI L-AK , vėjas 110 laipsnių 6 mazgai, takas 09, skrydžių ratas dešinysis, rate 3 orlaiviai, rekomenduoju artėti į dešinio trečią, įėjimą į ratą praneškite.
OLV takas 09, įėjimą į dešinio trečią pranešiu, L-AK.

Trečio posūkio rajone.
OLV Aleksotas, L-AK įėjimas į dešinio trečią, užėjimas tūpimui kursu 09.

SI L-AK, užėjimas.
OLV Užėjimas L-AK.

Ketvirto posūkio rajone.
OLV Aleksotas, L-AK, tūptinėje 09, tūpimas.
SI L-AK takas 09 laisvas, tūpimas savo nuožiūra.
OLV Tūpimas savo nuožiūra, L-AK.

Po tūpimo, pasitraukiant iš kilimo – tūpimo tako.
OLV Aleksotas, L-AK, iš tako pasitraukiu takeliu B (A,C).
SI L-AK.

Sudaryta pagal Leono Sakalausko rekomendacijas.